2 གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2025ལོའི་ཟླ་2ཚེས་26

རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

པར་ངོས་འདིའི་འགན་འཁུར་རྩོམ་སྒྲིག་པ། བུ་ཆུང་།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་
སུ་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཉེ་ཆར། བྱིས་
པའི་ཁེ་དབང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་གྲོང་
ཁྱེར་བུད་མེད་དང་བྱིས་པའི་བྱེད་སྒོའི་ལྟེ་གནས་སུ་
ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས་ཤིང་། ཐེངས་འདིའི་
ཚོགས་འདུས་ལོ་ཆུང་གཞོན་ནུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་
བྱ་སྤྱོད་གཙོ་དོན་དུ་བཟུང་སྟེ་ཚོཊ་ཞུགས་མི་སྣས་བྱིས་
པར་གནོད་འཚེ་གཏོང་བར་སྔོན་འགོག་དང་བཙན་
གནོད་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་སྔོན་
ཆད་ཀྱི་གྲངས་གཞིར་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་
ཡོངས་ཀྱི་བྱིས་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གྱི་
གནད་དོན་ལ་ཐུན་མོང་ཐོག་གྲོས་བསྡུར་བྱས་པ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བོད་ལྗོངས་སྐར་འོད་སྤྱི་
ཚོགས་ལས་དོན་ཞབས་ཞུ་ལྟེ་གནས་ཀྱི་འགན་འཁུར་
བས་2019ལོ་ནས་2024ལོའི་བར་ལོ་ཆུང་གཞོན་
ནུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲངས་གཞིར་དབྱེ་
ཞིབ་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཡོད། ལོ་མང་རིང་། ལོ་
ཆུང་གཞོན་ནུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་དྲ་
ཐོག་དང་དྲ་ཕྱི་མཉམ་འདྲེས་བྱེད་སྟངས་བརྒྱུད་ནས་
བྱིས་པའི་རང་སྲུང་གི་འདུ་ཤེས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་
གནོད་འཚེར་སྔོན་འགོག་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་སྐུལ་
འདེད་ཤུགས་ཆེན་བཏང་ཡོད། དྲ་ཕྱིའི་དྲིལ་
བསྒྲགས་བྱེད་སྒོའི་ཁྲོད་ཞུགས་པའི་མི་ཐེངས་མུ་
མཐུད་འཕར་བ་སྟེ། 2019ལོའི་མི་ཐེངས་902
ནས་2024ལོའི་མི་ཐེངས་9043བར་འཕར་ཡོད།
དེའི་རིང་། ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རྫོང（ཆུས）ཁག་ཏུ་
ལོ་ཆུང་གཞོན་ནུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་
གནོད་འཚེར་སྔོན་འགོག་དང་བཙན་གནོད་ལ་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་པར་དམིགས་ནས་རང་སྲུང་བྱེད་པའི་བྱེད་
སྒོ་རབ་དང་རིམ་པ་ཐེངས་158སྤེལ་བ་རེད། བྱེད་

སྒོ་དེ་དག་གིས་བྱིས་པ་ཚོའི་རང་སྲུང་གི་ནུས་པ་
མངོན་གསལ་དོད་པོས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཙན་
གནོད་དང་གནོད་འཚེ་གཏོང་བའི་དོན་རྐྱེན་ཐོན་
རྒྱུར་བཀག་འགོག་ནུས་ལྡན་ཐུབ་ཡོད།
ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་
ཁང་ཉེས་དོན་ཁྲིམས་ཁང་དང་པོའི་ཁྲིམས་དཔོན་
པདྨ་སྒྲོལ་དཀར་གྱིས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཐོག་མཐའ་
བར་གསུམ་དུ་བུད་མེད་དང་བྱིས་པའི་ཁེ་དབང་ལ་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ཐད་ཚད་མཐོའི་མཐོང་
ཆེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ནར་
མ་སོན་པའི་ལས་ཀའི་འགན་འཁུར་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་
འགན་འཁུར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ངས་ནར་མ་
སོན་པའི་མིའི་ལས་དོན་ལ་དོ་ཁུར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ན་ནིང་གི་ལོ་མཇུག་ཏུ། ང་ཚོས་བུད་མེད་
མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་སོགས་ཚན་པ་མང་པོ་དང་
མཉམ་དུ་ཁྱིམ་ཚང་སློབ་གསོའི་མཛུབ་ཁྲིད་ས་ཚིགས་
བཙུགས་ནས་སེམས་ཁམས་ཟུར་ཁྲིད་དང་། ཁྱིམ་
ཚང་སློབ་གསོའི་མཛུབ་ཁྲིད་། ཁྲིམས་འཛིན་ཡོ་
བསྲང་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཡོད། འབྱུང་འགྱུར་
ང་ཚོས་ད་དུང་བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་
དང་སྔར་བས་མཉམ་ལས་གཏིང་ཟབ་བྱས་ནས་ནར་
མ་སོན་པའི་མི་བདེ་ཐང་ངང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་
ཐུན་མོང་ཐོག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
ཚོགས་འདུ་གྲོལ་རྗེས། ཚོགས་ཞུགས་མི་སྣས་
གྲོས་བསྡུར་ཧུར་ཐག་བྱས་ཤིང་། གྲངས་གཞི་ལས་
མངོན་པའི་གནད་དོན་ལ་དམིགས་ནས་བསམ་འཆར་
དང་ཐབས་ཇུས་བཏོན་པར་མ་ཟད། བསམ་འཆར་
བསྡུ་ལེན་རེའུ་མིག་ནན་ཏན་གྱིས་རྒྱོང་བཞིན་
ཡོད། ཚང་མས་བྱིས་པར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལས་
དོན་དེ་ཚན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་པ་
དང་། ཁྱིམ་ཚང་དང་། སློབ་གྲྭ། སྤྱི་ཚོགས་
བཅས་ཕྱོགས་ཡོངས་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་
བྱེད་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་གཅིག་མཐུན་བྱུང་བ་
རེད།

ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་དར་དམར་ཁྲོམ་གཞུང་དོན་
གཅོད་ཁྲུའུ་ཡི་ལས་དོན་པ་ཚེ་བརྟན་ཆོས་སྒྲོན་གྱིས་
ཁྲོམ་གཞུང་གཞུང་དོན་ཁང་གི་ལས་དོན་པ་ཞིག་ཡིན་
པའི་ངོས་ནས་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུས་ང་ཚོའི་
སླད་ཕྱིན་གྱི་ལས་དོན་ཐད་ཁ་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་བྱས་
ཡོད། རྗེས་མཐུད་ང་ཚོའི་སྡེ་ཁུལ་གྱིས་སྟོབས་
ཤུགས་གཅིག་སྒྲིལ་བྱས་ནས་བྱིས་པ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་
པའི་ལས་དོན་རྒྱུན་ལྡན་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དང་གནད་
ལ་འཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་དགོས་མཁོར་གཞིགས་ནས་
འབྲེལ་མཐུད་བྱས་ཏེ་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་བྱིས་པ་ཚང་
མར་སྲུང་སྐྱོབ་ཡག་པོ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད།
གྲོང་ཁྱེར་བུད་མེད་མཉམ་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་འགན་འཁུར་བས་ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
བསྡུ་རུབ་བྱས་པའི་བསམ་འཆར་དང་གྲོས་འགོ་
གཞིར་བཟུང་སྟེ། 2025ལོའི་ལོ་ཆུང་གཞོན་ནུར་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཇུས་གཞི་ལེགས་སུ་
བཏང་སྟེ་མུ་མཐུད་གྲངས་གཞི་གཞིར་བཟུང་ནས་
གནད་ལ་འཁེལ་བའི་སྒོ་ནས་ཐབས་ཇུས་ཡག་པོ་
འདོན་པ་དང་། ལོ་ཆུང་གཞོན་ནུར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་
པའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་ཕན་འབྲས་སྔར་བས་མཐོ་རུ་བཏང་
ནས་བྱིས་པ་ཚོ་སྐྱོན་བྲལ་ངང་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་
སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།
ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་འདུ་དེ་ནི་འདས་ཟིན་
པའི་ལས་དོན་ལ་ཕྱིར་དྲན་དང་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་
པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། 2025ལོའི་བྱིས་པ་སྲུང་
སྐྱོབ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་ལ་ཁ་ཕྱོགས་དེ་བས་གསལ་
སྟོན་བྱས་པ་ཞིག་རེད། གྲོང་ཁྱེར་བུད་མེད་མཉམ་
འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཚན་པ་ཁག་དང་མཉམ་ལས་
དམ་ཟབ་བྱས་ནས་ཕྱོགས་ཁག་གི་སྟོབས་ཤུགས་
གཅིག་སྡུད་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བྱིས་པར་ཕྱོགས་
ཡོངས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་
བཏང་ནས་བྱིས་པ་ཚང་མ་སེམས་ཁྲལ་མེད་པའི་ཁོར་
ཡུག་ཁྲོད་འཚར་ལོངས་ཡོང་བར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

བྱིས་པའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟན་དུ་
བཏང་ནས་ནར་མ་སོན་པའི་མིར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས།
ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་2ཚེས་24ཉིན།
2025ལོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
ཚོགས་འདུ་གཉིས་རིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
ཆེད་དོན་བཀོད་གཏོང་ཚོགས་འདུ་ལྷ་སར་འཚོཊ་པ་
རེད། གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་དང་རྒྱུན་ལས་གྲོང་སྤྱི་
གཞོན་པ་དགྲ་འདུལ་གྱིས་ཚོཊ་འདུ་གཙོ་སྐྱོང་གནང་
བ་དང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་ཀྱང་གནང་བ་རེད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ལྗོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་ཧྲུའུ་ཅི་
གཞོན་པ་དང་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ཀྱི་ཀྲུའུ་ཞི་ཀརྨ་ཚེ་
བརྟན་གྱིས་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་དང་རྩྭ་ཐང་གི་
མེ་ཟོན་མེ་གསོད་བཀོད་གཏོང་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་
གནང་བའི་གསུང་བཤད་ཀྱི་དགོངས་དོན་དང་།
《རང་བྱུང་གནོད་འཚེ་འགོག་ཟོན་ལས་དོན་ལ་སྔར་
བས་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
མི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གཞུང་དོན་ཐིང་གི་བརྡ་ཐོ》
དེ་བཞིན་ཟླ་2ཚེས་14ཉིན་གྲོང་ཨུད་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ཡོན་
ལྷན་ཁང་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་དང་གནོད་འཚེ་
སྔོན་འགོག་དང་ཉུང་གཏོང་སྐོར་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་བླང་བྱ་
བཅས་བརྒྱུད་བསྒྲགས་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་དང་གནོད་
འཚེ་སྔོན་འགོག་དང་ཉུང་གཏོང་གི་གནས་ཚུལ་བརྡ་
ཁྱབ་བཏང་བ་དང་སྦྲགས། ཉེ་དུས་ཀྱི་གཙོ་གནད་
ལས་དོན་ཐད་གྲོས་འགོ་བཏོན་ནས་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་དང་
གྲོང་ཁྱེར་མེ་ཟོན་རོགས་སྐྱོབ་ཉིང་ལག་རུ་ཁག་གིས་ཉེ་
དུས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྤེལ་ཚུལ་
ཐད་གཏམ་བཤད་སྤེལ་བ་རེད།
དགྲ་འདུལ་གྱིས་ད་ལོ་ནི་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དབུ་
བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་60འཁོར་བའི་ལོ་ཡིན་པ་དང་།
ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་བཞི་པའི་འཆར་འགོད་མཇུག་བསྡུའི་
ལོའང་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་འཆར་ཉེར་ཡོད་
པ་སོགས་ཀྱི་མཚམས་ཚིགས་གལ་ཆེན་ཞིག་བཅས་
ཡིན་པས་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཐད་འཕར་སྣོན་

གསུམ་དང་མཐོ་རླབས་གསུམ་གྱི་རང་བྱུང་གི་གནོད་
འཚེ་འཕྲད་ནས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་པས། རིམ་
ཁག་ཚན་ཁག་གིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་
བཏང་སྟེ། ལྗོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཏང་ཨུད་དང་སྲིད་
གཞུང་གི་བཀོད་སྒྲིག་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་ཐོན་སྐྱེད་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་རྩ་བཅོས་འགག་སྒྲོལ་གྱི་ལོ་གསུམ་གྱི་
བྱ་སྤྱོད་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་
རེད།
དགྲ་འདུལ་གྱིས་གྲལ་བཤེར་བཅོས་སྒྲིག་མངོན་
གསལ་དོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། གཙོ་གནད་ཁུལ་གྱི་
ཁྱབ་ཁོངས་ལ་དམིགས་ནས་དོ་དམ་གསུམ་དང་ངེས་
པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་འགན་འཁྲི་དོན་
འཁྱོལ་བྱས་ཐོག་བདེ་འཇགས་དོགས་ཟོན་ལ་ཤུགས་
སྣོན་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། རྡོ་སོལ་མིན་པའི་གཏེར་
རིའི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་ལ་མཐོང་ཆེན་
དང་། འགན་འཁྲི་དོན་འཁྱོལ། ཅན་ལྔའི་
འཛུགས་སྐྲུན་ལ་སྐུལ་འདེད་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་
དགོས། ལས་འགོ་བསྐྱར་འཛུགས་དང་ཐོན་སྐྱེད་
སླར་གསོའི་བདེ་འཇགས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ངང་
འགན་ལེན་བྱས་ནས་མཛུབ་ཁྲིད་དང་ལྟ་སྐུལ་དོ་དམ་
ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས། ཚན་པའི་མཉམ་འགུལ་
ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ལྡོག་
ལ་དོ་ཁུར་བྱེད་དགོས་པ་དང་། མངོན་མེད་རྐྱེན་
ངན་བཅོས་སྒྲིག དངོས་ཟོག་གྲབས་གསོག་ལ་
ཤུགས་སྣོན། རོགས་སྐྱོབ་དཔུང་ཁག་སྟོབས་ཆེར་
གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་དགོས། འཕྲལ་སྡོམ་ལས་རེས་
དང་ལས་རེས་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་རང་བྱུང་གནོད་འཚེ་
དང་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་ངན་
གྲལ་བཤེར་བཅོས་སྒྲིག་རྒྱུན་མཐུད་གཏིང་ཟབ་བྱས་
ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་
གཉིས་རིང་བདེ་འཇགས་བརྟན་ལྷིང་ཡོང་བའི་འགན་
ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

རང་གྲོང་གིས་2025ལོའི་བོད་ཀྱི་ལོ་གསར་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་གཉིས་རིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་དོན་བཀོད་གཏོང་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

ལྷ་སའི་མཉམ་འདྲེས་སྨྱན་སྦྱོར་ལྟེ་གནས་སུ་
གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ། ཟླ་2ཚེས་24ཉིན།
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་འཛུགས་པུའུ་ཀྲང་གི་ཚོགས་འདུ་
འཚོགས་ཤིང་། རྒྱལ་ཡོངས་དང་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་
འཛུགས་པུའུ་ཀྲང་གི་ཚོགས་འདུའི་དགོངས་དོན་དང་
ཧྲུའུ་ཅི་ཤའོ་ཡིའུ་ཚའེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་འཛུགས་
ལས་དོན་ཐད་ཀྱི་མཆན་བཀོད་མཛུབ་སྟོན་བརྒྱུད་
བསྒྲགས་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་། ལས་དོན་ལ་
ཕྱོགས་སྡོམ་དང་ལས་འགན་བཀོད་སྒྲིག་བྱས་པ་རེད།
གྲོང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱུན་ཨུ་དང་རྩ་འཛུགས་པུའི་པུའུ་
ཀྲང་ཀྲང་ཏིང་ཁྲེང་ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ་རེད།
ཀྲང་ཏིང་ཁྲེང་གིས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དུས་རབས་
གསར་པའི་ཀྲུང་གོའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་
ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སློབ་སྟོན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མཐའ་
འཁྱོངས་བྱེད་པ་དང་། ཏང་འཛུགས་སྐྱོང་སྐོར་གྱི་སྤྱི་
ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་དགོངས་པ་གལ་ཆེན་དང་
ཏང་གི་རང་ངོས་གསར་བརྗེའི་སྐོར་གྱི་སྤྱི་ཁྱབ་ཧྲུའུ་ཅི་ཞི་
ཅིན་ཕིང་གི་དགོངས་པ་གལ་ཆེན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་
ལག་བསྟར་དང་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པ། དོན་ཆེན་བཞིར་
དམིགས་པ། འཛུགས་གཏོད་བཞིར་སྟོབས་ཤུགས་
གཅིག་སྒྲིལ་བྱེད་པ། གདོང་དམག་བདུན་གྱི་འབད་
འཐབ་དམིགས་ཚད་ལ་དམ་པོར་དམིགས་པ། རྩ་དོན་
ལྔ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་། འཐབ་ཇུས་ཆེན་པོ་བཞི་
ལག་བསྟར། བྱ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་སྐུལ་འདེད་
བཅས་བྱེད་པ། རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དྲག་ཆས་
དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འཛུགས། སྒྲིག་
ཁོངས། བོད་སྐྱོར། ཤེས་ལྡན་པ། ཏང་ཡོན།
དེ་བཞིན་རང་ངོས་འཛུགས་སྐྲུན་བཅས་མཐུན་སྦྱོར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་བའི་1+6+1གི་ལས་ཀའི་རྣམ་པ་
ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གཏོད་པ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་

གཏོང་དང་དོན་འཁྱོལ་ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་
སྒྱུར་བཅོས་སྔར་བས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་གཏིང་ཟབ་ཏུ་
གཏོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་དེང་རབས་
ཅན་གྱི་ལྷ་ས་གསར་པ་འཛུགས་སྐྲུན་བྱེད་པར་རྩ་
འཛུགས་ཀྱི་འགན་ལེན་བརྟན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་ནན་
གསུངས་གནང་བ་རེད།
ཀྲང་ཏིང་ཁྲེང་གིས་སེམས་པ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་བླ་
སྲོག་བསྐྲུན་རྒྱུ་མངོན་གསལ་དོད་དུ་བཏང་ནས་ཏང་གི་
གསར་གཏོད་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་བསམ་བློ་དང་
སེམས་དབུས་སུ་འཇགས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས། ཀུན་སྤྱོད་བཟང་ལ་འཇོན་ཐང་ཅན་
འདེམས་བསྐོ་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ་འགོ་ཁྲིད་
ཚན་ཁག་དང་ལས་བྱེད་པའི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་
བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས། སྟོབས་ཤུགས་
གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་རྨང་གཞི་སྲ་བརྟན་དུ་བཏང་ནས་ལག་
བསྟར་ནུས་ལྡན་གྱི་དམག་འཐབ་ཀྱི་བཙན་རྫོང་ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་སྟོབས་ཆེར་གཏོང་དགོས། ཞབས་ཞུའི་
འགན་སྲུང་ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་ནས་སྒྲིག་གཞིའི་སྒྲིག་
ཁོངས་དོ་དམ་གྱི་སྤུས་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་
གཏོང་དགོས། དོ་དམ་ཞིབ་ཚགས་ལ་དམ་འཛིན་
ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏད་བོད་སྐྱོར་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་
ཕན་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས།
ཤེས་ལྡན་པའི་ནུས་པ་སྐུལ་སློང་བྱས་ནས་གསར་གཏོད་
འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་འདེགས་སྐྱོར་ཐད་མུ་མཐུད་
ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་དགོས། སློབ་གསོའི་དོ་དམ་ལ་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཏང་ཡོན་དཔུང་ཁག་འཛུགས་
སྐྱོང་གི་སྤུས་ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུར་
སྐུལ་འདེད་གཏོང་དགོས་པའི་བླང་བྱ་བཏོན་གནང་བ་
རེད།
（བུ་ཆུང་གིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་རྩ་འཛུགས་པུའུ་ཀྲང་གི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ།

གྲོང་མི་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་ཀློག་གི་རྣམ་པ་ཉིན་
བཞིན་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་བསྟུན་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་
རིག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྔར་བས་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་
ཡོད། སྤྱི་གླིང་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་། ཡང་
ན་དཔེ་ཁང་དང་ཁྲོམ་གཞུང་བཅས་གང་རུང་ཞིག་
ཏུ་དཔེ་ཀློག་གི་རྣམ་པ་གང་སར་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད།
དེའི་ཐོག་ནས་གྲོང་མིས་ཤེས་བྱ་སྦྱོང་འདོད་ཀྱི་
འདུན་པ་མཚོན་པར་མ་ཟད། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རིག་
གནས་ཀྱི་ཡིད་དབང་འཕྲོག་ཤུགས་ཀྱང་ལེགས་པར་
མངོན་ཡོད།
པར་འདི་ནི་པེ་ཅིང་ནུབ་ལམ་དུ་གནས་པའི་
ཤིན་ཧྭ་དཔེ་ཚོང་ཁང་གི་རྣམ་པ་ཡིན།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་མི་དཔེ་ཀློག་ལ་རོལ་ནས་དཔེ་
ཀློག་གི་སྤྱི་ཚོགས་མཉམ་སྐྲུན་བྱེད།

ནར་མ་སོན་པའི་བྱིས་པའི་
འཚར་ལོངས་ལ་དོ་ཁུར་བྱེད།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）
ཕུའུ་ཅིང་གིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་ཨ་རི་དབར་འབྲེལ་
གཏུག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསར་ཤོས་དང་ཨུ་རུ་སུ་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཡུག་རེན་གྱི་ཉམས་ཉེན་གནད་དོན་ཐད་
འཛིན་པའི་རྩ་དོན་དང་ལངས་ཕྱོགས་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་
དང་། ཨུ་རུ་སུ་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་ཡུག་རེན་གྱི་
གདོང་ཐུག་གི་འབྱུང་རྩ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་དང་།རྒྱུན་
མཐུད་ཐུབ་པ་དང་ཡུན་རིང་ཞི་བདེའི་ཇུས་གཞི་ཞིག་
འཇོག་ཐུབ་རྒྱུའི་ཆེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་

ཅེས་བསྟན་གནང་ཡོད།
ཞི་ཅིན་ཕིང་གིས་ཡུག་རེན་གྱི་ཉམས་ཉེན་ཁྱོན་
ཡོངས་ནས་རིམ་སྤོར་ཕྱིན་པའི་ཐོག་མའི་དུས་ནས་ངས་
ཉམས་ཉེན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་བཞི་སོགས་ཀྱི་
གཞི་རྩའི་འདོད་ཚུལ་བཏོན་ཡོད། ན་ནིང་གི་ཟླ་9
པར། ཀྲུང་གོས་པར་ཙིར་དང་ལྷན་དུ་གོ་ལ་ཧྲིལ་པོའི་
ལྷོ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཅིག་དང་མཉམ་དུ་ཡུག་རེན་
ཉམས་ཉེན་གྱི་ཞི་བདེའི་མཛའ་གྲོགས་ཚོགས་ཆུང་
བཙུགས་ཏེ། ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ཉེན་

ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་ཆེད་ཁོར་ཡུག་
དང་མཐུན་རྐྱེན་བཟང་པོ་བསྐྲུན་ཡོད། ཀྲུང་གོ་
ཕྱོགས་ཀྱིས་ཨུ་རུ་སུ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཕྱོགས་ཁག་གིས་
ཉམས་ཉེན་སེལ་ཆེད་འབད་བརྩོན་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་
མཐོང་འདོད་ཡོད་ཅེས་ནན་གསུངས་གནང་ཡོད།
ཕྱོགས་གཉིས་པོས་མུ་མཐུད་བྱ་ཐབས་སྣ་
ཚོགས་བརྒྱུད་འབྲེལ་གཏུག་དང་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱུན་
འཁྱོངས་བྱ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་གནང་ཡོད།
（ཕུར་སྒྲོན་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཞི་ཅིན་ཕིང་དང་ཨུ་རུ་སུའི་སྲིད་འཛིན་ཕུའུ་ཅིང་ཞལ་པར་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བ།

（པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）སྤྱོད་ཚུལ་བཟང་པོ་མུ་
མཐུད་དར་སྤེལ་བཏང་སྟེ། རྒྱུག་མཐུད་དབྱུག་པ་
དམ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུག་མཐུད་བང་རྩལ་
འགྲན་བསྡུར་ལེགས་པོ་སྤེལ་ནས་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དུ་འགན་འཁུར་ཕོད་པ་དང་འགན་འཁུར་
མཁས་པར་བྱས་ཏེ་བློ་ཁོག་ཆེན་པོས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་
ཀྱི་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐས་རིམ་
གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་
དགོས། ལས་བྱེད་པ་རྒན་གྲས་ཀྱི་ལས་དོན་ལེགས་
པར་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་ཀྲུང་དབྱང་དང་། ལྗོངས་
དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཏང་ཨུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཁག་དོན་
འཁྱོལ་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་རྒན་གྲས་དང་བློ་མཐུན་

རྒན་གྲས་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་འགན་སྲུང་ལས་དོན་གནད་
ལ་འཁེལ་ཞིང་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བའི་སྒོ་ནས་ལེགས་པར་
བསྒྲུབས་ཏེ་ཞབས་ཞུའི་སྤུས་ཚད་དང་ཆུ་ཚད་ཕྱོགས་
ཡོངས་ནས་མཐོར་འདེགས་བཏང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་ཐད་
བརྩི་འཇོག་དང་། བསམ་བློའི་ཐད་ཐུགས་ཁུར།
འཚོ་བའི་ཐད་ལྟ་སྐྱོང་། བསམ་པའི་ཐད་ཐུགས་
ཁུར་བཅས་བྱས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་རྒན་གྲས་དང་བློ་
མཐུན་རྒན་གྲས་རྣམས་བློ་བདེ་བ་དང་སྣང་བ་སྐྱིད་པ་
སོགས་ཐུབ་པར་བྱེད་དགོས། དུས་མཚུངས་སུ།
ལས་བྱེད་པ་རྒན་གྲས་དང་བློ་མཐུན་རྒན་གྲས་རྣམས་
ཀྱིས་ལུས་པོར་བདག་སྐྱོང་ཡག་པོ་དང་། རྒན་ཡོལ་
ཞུས་པའི་འཚོ་བ་ཡག་པོ་བསྐྱལ་ཏེ་ཉམས་མྱོང་གི་

ལེགས་ཆ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་བྱས་ནས་སྔར་རྒྱུན་
ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་
འཕེལ་རྒྱས་དང་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་
གཞག་ཐད་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་གྲོང་
ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤུས་ཚད་
མཐོ་བའི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་མུ་མཐུད་ཐབས་ཇུས་དང་
ཕན་ནུས་འདོན་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་རེད།
མཇུག་ཏུ། ཧོ་ཕུང་དང་ཀྲེང་ཝུའེ་གོ་ཡིས་
ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པའི་རྒན་ཡོལ་ཞུས་པའི་ལས་
བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་བར་འཚམས་འདྲིའི་དངུལ་
དང་འཚམས་འདྲིའི་དངོས་པོ་སྤྲད་པ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

གྲོང་ཁྱེར་མི་དམངས་འཐུས་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་ཨུ་ལྷན་གྱིས་རྒན་ཡོལ་ཞུས་པའི་
ལས་བྱེད་པ་དང་ལས་བཟོ་བའི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པ། （པར་ངོས་དང་པོར་མཐུད）རིམ་ཁག་ཚན་ཁག་གི་
འགན་འཁུར་བློ་མཐུན་གཙོ་བོས་འགན་འཁུར་བ་གཙོ་
བོའི་འགན་འཁྲི་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་དང་།
སྐུ་ངོ་མས་དམ་འཛིན་བྱེད་པ། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འགན་
འཁྲི་འཁུར་དགོས། རྫོང（ཆུས）ཁག་དང་ནུས་པའི་
གླིང་ཁུལ་གྱིས་མངའ་ཁོངས་ཀྱི་འགན་འཁྲི་ལེགས་པར་
བསྒྲུབ་དགོས། རིམ་པ་བཞིན་དམ་འཛིན་དང་རིམ་པ་
བཞིན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གྱི་
ལམ་སྲོལ་བཟང་པོ་ཆགས་ནས་ས་ཁོངས་སྲུང་བའི་
འགན་འཁྲི་ཡོད་པ་དང་། ས་ཁོངས་སྲུང་བའི་འགན་
འཁྲི་འཁུར་བ། ས་ཁོངས་སྲུང་བའི་འགན་འཁྲི་སྒྲུབ་
པ་བཅས་བྱེད་དགོས། ལས་དོན་གྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ནན་
དུ་གཏོང་རྒྱུར་དོན་འཁྱོལ་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས།

བརྟན་ལྷིང་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་སྟོན་ཚོགས་ཆུང་ཁག་གིས་
ཀྲུང་དབྱང་གི་གཏན་འབེབས་དོན་ཚན་ཁག་བརྒྱད་
དང་གཞི་རིམ་གྱི་ཁུར་པོ་ཡང་དུ་གཏོང་རྒྱུར་བཅོས་སྒྲིག་
བྱེད་པའི་ཕྱི་ཚུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བླང་བྱ་ཁག་དོན་འཁྱོལ་
ནན་པོ་དང་། ལྗོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཏང་ཨུད་ཀྱི་
སྤྱོད་ཚུལ་སྔར་བས་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་དོན་འཁྱོལ་
ལ་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གྱི་བླང་བྱ་དོན་
འཁྱོལ་ནན་པོ་བྱེད་པ། སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་སུ་གཏོང་
བའི་ལས་དོན་དོན་འཁྱོལ་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་
དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་60འཁོར་བར་བསུ་བ་ཞུ་དགོས་
པའི་ནན་གསུངས་གནང་བ་རེད།
（དཔལ་སྐྱབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）